

1 חוק האזרחים הותיקים, התש"ן-1989

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

[תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ז, התשנ"ח, התשס"ד, התשס"ד (מס' 2), התש"ע (מס' 2), התשע"א, התשע"ד, התשע"ו]

בחוק זה -

"אזרח ותיק" - תושב ישראל שהגיע, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל הפרישה כמשמעותו בחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004 (להלן - הגיל הקובע);

"המשרד" - המשרד לשוויון חברתי;

"השכר הממוצע" - השכר הממוצע, לעובדים ישראלים בלבד, כפי שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; "תחומי הנחות" -

(1) (נמחקה);

(2) תשלומי ארנונה כללית כמשמעותה לפי חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי

התקציב), התשנ"ג-1992, המשולמת לפי כל דין (להלן - תשלומי ארנונה);

(3) דמי נסיעה באוטובוסים וברכבות של התחבורה הציבורית (להלן - תחבורה ציבורית);

(4) דמי כניסה לגנים לאומיים ולשמורות טבע כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים

ואתרי הנצחה, התשנ"ב-1992, ולמקום מוסדר כהגדרתו בסעיף 42 לחוק העתיקות. התשל"ח-1978 (להלן - דמי כניסה לגנים ולאתרים);

(5) דמי כניסה לתערוכות, למוזיאונים ולמופעי תרבות ואמנות (להלן - דמי כניסה למופעים);

(6) תשלומים בעד תרופות.

"השר" - השר לשוויון חברתי.

פרק ב': תעודת אזרח ותיק והמועצה

2. תעודה לאזרח ותיק

[תיקונים: התשנ"ו, התש"ע (מס' 2)]

המשרד יתן תעודת אזרח ותיק לכל תושב ישראל בהגיעו לגיל הקובע.

3. יועץ

(תיקון התשנ"ה)

השר, באישור הממשלה, ימנה יועץ לענייני האזרחים הותיקים (להלן - היועץ); היועץ יהיה כפוף לשר.

4. מינוי מועצה והרכבה

(תיקון התשנ"ו)

(א) השר ימנה מועצה ציבורית לענייני האזרחים הותיקים (להלן - המועצה), שמספר חבריה לא יעלה על 35 ולא יפחת מ-

(ב) לפחות שליש מבין חברי המועצה יהיו נשים.

(ג) במועצה יכהנו -

- (1) נציגי משרדי הממשלה ומוסדות אחרים של המדינה, כפי שיקבע ראש הממשלה בתקנות באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ובלבד שמספרם לא יעלה על שליש מחברי המועצה;
- (2) חמישה נציגים לפחות של מרכז השלטון המקומי;
- (3) חמישה חברים לפחות שהם נציגי ציבור וארגוני מתנדבים;
- (4) חמישה נציגים לפחות של הסתדרות הגימלאים בישראל;
- (5) אישים שלדעת ראש הממשלה הם בעלי נסיון וידע בבעיותיהם של אזרחים ותיקים.

5. יושב-ראש המועצה

(תיקון התשנ"ו)

(א) השר יעמוד בראש המועצה;

(ב) השר רשאי לקבוע כי היועץ ימלא את מקומו כראש המועצה, לעניין מסויים או דרך קבע.

6. תפקידי המועצה

(תיקונים: התשנ"ו, התשנ"ז, התשנ"ח)

המועצה תיזום ותגבש פעולות והמלצות שיהיה בהן כדי לשפר את איכות חייהם של האזרחים הותיקים; בלי לגרוע מכלליות האמור רשאית היא להמליץ לשר -

- (1) על הקלות - אף בדרך חקיקה - במסים ובארנונות;
- (2) על הטבות בשירותים ציבוריים;
- (2א) על הנושאים והכללים שלפיהם יינתנו הנחות לאזרחים ותיקים במסגרת תחומי הנחות;
- (2ב) על תחומים נוספים שבהם מן הראוי לתת הנחות לאזרחים ותיקים, נוסף על אלה המפורטים בהגדרה "תחומי הנחות" שבסעיף 1;
- (3) בכל עניין שיקל על אזרחים ותיקים.

7. ישיבות וסדריהן

המועצה תתכנס אחת לחדשיים לפחות; היא תקבע את דרכי עבודתה ככל שלא נקבעו בתקנות.

פרק ב'1: יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית

א.7 הגדרות

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

בפרק זה -

"היועץ לרשות המקומית" - מי שמונה לפי סעיף 7ב(א) להיות יועץ לענייני אזרחים ותיקים ברשות מקומית;

"רשות מקומית" - עירייה או מועצה מקומית.

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

- (א) רשות מקומית תמנה, מבין עובדיה, עובד שדרגתו מנהל מחלקה לפחות, להיות יועץ לרשות המקומית באותה רשות; היועץ לרשות המקומית ימלא את התפקיד האמור, נוסף על כל תפקיד אחר שהוא ממלא ברשות המקומית.
- (ב) מינתה רשות מקומית יועץ לרשות המקומית, תודיע על כך לשר עם מינויו, ותעביר לו עותק של כתב המינוי; המינוי יוצג לפני מועצת הרשות המקומית.
- (ג) מונה יועץ לרשות המקומית, וחדל מלמלא את תפקידו, תימסר הודעה על כך למועצת הרשות המקומית ולשר; הרשות המקומית תפעל בלא דיחוי לבחירת יועץ חדש לרשות המקומית, כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב).

7.ג. תנאי כשירות והכשרה מקצועית

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

(א) ליועץ לרשות המקומית ימונה מי שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) הוא בעל תואר אקדמי מוכר מאת מוסד מוכר להשכלה גבוהה, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, או בעל תואר אקדמי שהוא שווה ערך לתואר אקדמי בישראל מאת מוסד להשכלה גבוהה מחוץ לישראל שהוא מוסד מוכר במדינתו, או שהוא בעל תעודה המעידה על סיום לימודים אחרים המוכרים בישראל כשווי ערך לעניין דרגת שכר אקדמית;
- (2) הוא בעל ניסיון מוכח של שלוש שנים לפחות בתפקיד ניהולי, או בעיסוק בתחומים הנוגעים לענייני אזרחים ותיקים.
- (ב) היועץ לרשות המקומית יקבל, בתוך זמן סביר ולא יאוחר מתום שישה חודשים מתחילת כהונתו, הכשרה מקצועית לצורך תפקידו; המשרד אחראי להכנה ולביצוע של תכנית ההכשרה המקצועית.

7.ד. תפקיד היועץ לרשות המקומית

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

- (א) היועץ לרשות המקומית יעץ לראש הרשות המקומית, למועצת הרשות ולעובדי הרשות, בכל עניין הנוגע לאזרחים הוותיקים שבתחומי הרשות המקומית, ובכלל זה בעניינים אלה:
- (1) הרחבה ושיפור של שירותים קיימים לאזרחים ותיקים;
- (2) גיבוש מדיניותה של הרשות המקומית לשם קידום ענייני האזרחים הוותיקים; יעוץ לפי פסקה זו ינתן בתיאום עם מנהל המחלקה לשירותים חברתיים של הרשות המקומית;
- (3) הפעולות שיש לנקוט לשם טיפוח תודעה ציבורית בענייני אזרחים ותיקים באמצעות חינוך, הדרכה והסברה.
- (ב) לשם ביצוע תפקידו כאמור בסעיף קטן (א) ינקוט היועץ לרשות המקומית, בין השאר, פעולות אלה:
- (1) איסוף מידע ונתונים הנוגעים לענייני האזרחים הוותיקים שבתחום הרשות המקומית;
- (2) איתור צרכי האזרחים הוותיקים שבתחום הרשות המקומית, לשם הכנת תכניות לקידום ענייניהם;
- (3) שיתוף פעולה עם אנשים, גופים וארגונים הפועלים בתחום הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים;
- (4) בחינת ההשלכות של החלטות הרשות המקומית הנוגעות לעניינים של האזרחים הוותיקים ברשות, והגשת חוות דעת בדבר ההשלכות האמורות.
- (ג) תפקידו של היועץ לרשות המקומית יהיה מתן יעוץ בלבד, והוא לא יהיה רשאי ליתן הוראות לעובדי הרשות המקומית

7ה. כפיפות, סמכות ודיווח

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

(א) במילוי תפקידו כיועץ לרשות המקומית, יהיה היועץ לרשות המקומית כפוף במישרין לראש הרשות המקומית.
(ב) היועץ לרשות המקומית ידווח, מדי שנה, למשרד ולמועצת הרשות המקומית שבה הוא עובד, על פעולותיו לפי הוראות סעיף 7ד, על מדיניות הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים ועל קידום עניינים אלה באותה רשות; דיווח כאמור יהיה פתוח לעיון הציבור במשרדי הרשות המקומית ובמשרדי המשרד ויפורסם באתרי האינטרנט של הרשות המקומית ושל המשרד.

17. חובת הזמנה לשיבות

[תיקון התש"ע (מס' 2)]

היועץ לרשות המקומית יזמן לכל ישיבה של מועצת הרשות המקומית ושל כל ועדה מוועדותיה ותינתן לו הזדמנות להביע את עמדתו בעל פה או בכתב לפני קבלת כל החלטה הנוגעת לענייני האזרחים הוותיקים שברשות המקומית".

פרק ג': זכאויות

8. אגרת טלוויזיה

(תיקונים: התשנ"ח, התשע"ד)

(בוטל).

9. תשלומי ארנונה

[תיקונים: התשנ"ח, התשס"ד (מס' 2), התשפ"ב (מס' 2)]

(א) אזרח ותיק זכאי להנחה בתשלומי ארנונה החלים על הדירה המשמשת למגוריו; עלה שטח דירת המגורים על 100 מ"ר, תינתן ההנחה רק לגבי 100 מ"ר.

(ב) ההנחה לפי סעיף קטן (א) תינתן לאזרח ותיק בשיעור של 30%;

ואם משתלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן - חוק הבטחת הכנסה) - בשיעור של 100%.

(ג) על הנחה לפי סעיף זה יחולו הוראות אלה:

- (1) ההנחה תינתן לאותו אזרח ותיק בעד דירת מגורים אחת בלבד;
- (2) ההנחה תינתן רק לאזרח ותיק אחד אף אם גרים בדירה יותר מזכאי אחד;
- (3) ההנחה תינתן גם כאשר רק אחד מבני הזוג המתגוררים באותה דירת מגורים הוא אזרח ותיק;
- (4) ההנחה תינתן רק לאזרח ותיק שסך כל הכנסותיו, מכל מקור שהוא, אינו עולה על השכר הממוצע כפי שפורסם לאחרונה לפני הגשת הבקשה להנחה; גרים בדירה יותר מאזרח ותיק אחר, תינתן ההנחה רק אם סך כל הכנסות המתגוררים באותה דירה, מכל מקור שהוא, אינו עולה על 150% מהשכר הממוצע;
- (5) ההנחה תינתן על פי בקשה בכתב חתומה בידי המבקש, הכוללת את הפרטים והמסמכים שקבעה הרשות המקומית לענין זה, שהגיש המבקש לרשות המקומית שבתחומה נמצאת דירת המגורים שבה הוא מתגורר, או על פי הודעה של המבקש כי מתקיימים לגביו התנאים המפורטים בפסקה (4).
- (ד) (1) על אף האמור בסעיף קטן (ג)(5), ניתנה לאזרח ותיק הנחה בתשלומי ארנונה לפי סעיף זה, תמשך

להינתן לו ההנחה לגבי אותה דירה המשמשת למגוריו, באופן אוטומטי, בלא שיידרש להגיש לרשות המקומית שבתחומה נמצאת הדירה (בסעיף קטן זה - הרשות המקומית), בקשה או הודעה לפי סעיף קטן (ג)(5) (בסעיף זה - חידוש הנחה אוטומטי).

(2) על אף האמור בפסקה (1), לגבי אזרח ותיק שניתנת לו הנחה בשיעור של 30% לפי סעיף קטן (ב) וטרם מלאו לו 70 שנים בשנה הקלנדרית שלגביה הוצאה הודעת החיוב בתשלום ארנונה, יחולו הוראות אלה:

(א) חידוש ההנחה האוטומטי יימשך עד תום שלוש השנים הקלנדריות שלאחר השנה שבמהלכה ניתנה

לו ההנחה בארנונה, או עד הגיעו לגיל 70, לפי המוקדם (בסעיף קטן זה - תקופת החידוש האוטומטי);

(ב) לשם המשך חידוש הנחה אוטומטי לאחר תום תקופת החידוש האוטומטי, יגיש האזרח הוותיק

לרשות המקומית הודעה לפי סעיף קטן (ג)(5), ואם נמצא זכאי להנחה בארנונה - יימשך חידוש ההנחה

האוטומטי לתקופה נוספת בהתאם להוראות פסקת משנה (א).

(ה) אזרח ותיק שניתן לו חידוש הנחה אוטומטי לפי הוראות סעיף קטן (ד), יחולו לגביו הוראות אלה:

(1) חדל להתקיים לגביו תנאי מהתנאים למתן הנחה בארנונה, ידווח על כך לרשות המקומית, בכתב, בתוך

חודשיים מהמועד שבו חדל להתקיים לגביו התנאי; דיווח האזרח הוותיק כאמור תודיע לו הרשות המקומית,

בכתב, על קבלת הדיווח ואם די בו כדי לבטל את ההנחה בארנונה;

(2) נודע לרשות המקומית, שלא על פי דיווח כאמור בפסקה (1), כי חדל להתקיים לגבי אזרח ותיק תנאי

מהתנאים למתן הנחה בארנונה, תודיע לו בכתב כי בכוונתה לבטל את מתן ההנחה בארנונה, תפרט את

הנימוק לביטול ההנחה ותציין כי הוא רשאי להגיב על כך בכתב בתוך חודשיים מיום קבלת ההודעה; התקבלה

תגובת האזרח הוותיק כאמור או שחלף המועד למתן התגובה ולא התקבלה תגובתו, תודיע לו הרשות

המקומית בכתב אם תבוטל ההנחה בארנונה שניתנה לו.

(ו) הודעות הרשות המקומית לפי סעיף זה יימסרו לאזרח הוותיק גם במסרון, ככל שהאזרח הוותיק נתן את הסכמתו לכך

והעביר לרשות המקומית את מספר הטלפון הנייד שאליו יישלחו ההודעות.

10. תחבורה ציבורית

(תיקון התשנ"ח)

אזרח ותיק זכאי להנחה בשיעור של 50% מדמי הנסיעה בתחבורה הציבורית, הן העירונית והן הבין עירונית, והיא תינתן על

כל סוגי הכרטיסים הקיימים בתחבורה הציבורית.

11. דמי כניסה לגנים ולאתרים

(תיקון התשנ"ח)

אזרח ותיק זכאי להנחה בשיעור של 50% מדמי כניסה לגנים ולאתרים.

12.

דמי כניסה למופעים

3

(תיקון התשנ"ח)

אזרח ותיק זכאי להנחה בשיעור של 50% מדמי כניסה למופעים או לסוגי מופעים, לפי כללים, מבחנים ותנאים שיקבע השר

בהתייעצות עם שר החינוך, התרבות והספורט, ובאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת; בתקנות כאמור ייקבעו סוגי

גופים או גופים מסויימים החייבים במתן ההנחה למופעים כאמור שבאמצעותם יתבצע המימון לפי הוראות סעיף 14.

13. רכישת תרופות

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"א)

אזרח ותיק שמשלמת לו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, זכאי להנחה בשיעור של 75% מהמחיר שנקבע לפי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, בעד תרופות הכלולות בסל שירותי הבריאות, בין אם רכש את התרופה בבית מרקחת של קופת חולים, ובין אם רכש אותה בבית מרקחת אחר על פי מרשם רפואי שניתן לו על ידי קופת חולים ובהתאם לנהליה.

13א. זכאות להטבות למי שאינו זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה

(תיקונים: התש"ע, התש"ע (מס' 3), התשע"ז)

(א) הטבות הניתנות לפי כל דין וכן הטבות הניתנות על ידי גוף ציבורי לפי הסכם או נוהג, לאזרח ותיק שמשלמת לו גמלה לפי הוראות חוק הבטחת הכנסה (בחוק זה - גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה), יינתנו גם לאלה:

(1) לאזרח ותיק שהוא יחיד והכנסתו מפנסיה אינה עולה על 24.3% מהשכר הממוצע, ואלמלא הכנסה זו

היה זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה;

(2) לאזרח ותיק שיש עמו בן זוג וסך הכנסתו מפנסיה והכנסת בן זוגו מפנסיה אינו עולה על 38.3% מהשכר

הממוצע, ואלמלא הכנסות אלה היה זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה.

(א1) הטבות כאמור בסעיף קטן (א), כולן או חלקן, כפי שקבע השר, יינתנו גם לאזרח ותיק שמקבל קצבת אזרח ותיק לנכה לפי סעיף 251 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ועמד באמות המידה שקבע השר לעניין הזכאות לקבלת ההטבות האמורות; תקנות לפי סעיף קטן זה ייקבעו באישור שר האוצר, ולעניין סוג ההטבות שיינתנו - גם באישור השר שההטבה היא בתחום האחריות של משרדו, והכל באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו לגבי אזרח ותיק שהחל להיות מבוטח בביטוח פנסיוני לראשונה מיום כניסתו לתוקף של צו

הרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957, ואילך.

(ג) המוסד לביטוח לאומי יבדוק את זכאותו של אזרח ותיק להטבות לפי סעיף זה.

(ד) בסעיף זה -

"בן זוג", "יחיד", "השכר הממוצע" - כהגדרתם בחוק הבטחת הכנסה;

"גוף ציבורי" - הממשלה, הסוכנות היהודית לארץ ישראל וכן גוף נתמך או גוף מתוקצב כהגדרתם בסעיף 32 לחוק

יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

13ב. מתן שירות ציבורי בלא המתנה בתור לאזרח ותיק שגילו מעל 80 שנים

(תיקון התשע"ז (מס' 2))

(א) בסעיף זה -

"טיפול רפואי" - כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996;

"מקום ציבורי" - מקום או חלק ממקום, העומד לשימוש של כלל הציבור או של חלק בלתי מסוים ממנו והמנוי בתוספת הרביעית;

"רשות ציבורית" - כהגדרתה בסעיף 15א(א);

"שירות ציבורי" - שירות הניתן לציבור או לחלק בלתי מסוים ממנו בידי רשות ציבורית או במקום ציבורי, בדרך של מפגש פנים אל פנים, למעט טיפול רפואי.

(ב) ניתן שירות ציבורי לפי תור, יספק נתן השירות הציבורי את השירות כאמור בלא המתנה בתור, לאזרח ותיק שגילו מעל

80 שנים, על פי בקשתו, ורשאי נתן השירות הציבורי לדרוש מן האזרח הוותיק הצגת תעודה להוכחת גילו; לעניין זה, "תור" - למעט תור שהמתנה בו היא בכלי רכב ולמעט תור שנקבע בתיאום מראש.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), תינתן קדימות במתן שירות ציבורי לפי תור לאדם עם מוגבלות הזכאי לקבלת שירות ציבורי בלא המתנה בתור בהתאם להוראות לפי חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998.

(ד) השר, באישור ועדת העבודה, החווחה והבריאות של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספת הרביעית.

13.ג. זכאות לאישה שהגיעה לגיל 62

(תיקון התשפ"ב)

על אף האמור בהגדרה "אזרח ותיק" שבסעיף 1, בשנים 2022 עד 2025, יראו כאזרח ותיק לענין סעיפים 9, 10 ו-13, גם אישה תושבת ישראל שהגיעה, לפי הרישום במרשם האוכלוסין, לגיל 62.

פרק ד': הוראות שונות

14. מימון ההנחות

(תיקונים: התשנ"ח, התשס"ט)

שר האוצר יתקשר בהסכמים עם נותני הנחה לפי חוק זה למימון ההנחה הניתנת לאזרח ותיק לפי הוראות חוק זה, ואולם הוראות סעיף זה לא יחולו לענין סעיף 9, ולענין סעיף 12, יתקשר שר האוצר בהסכמים כאמור עם סוגי הגופים או הגופים שנקבעו לפי אותו סעיף.

15. אי מתן כפל הנחה

(תיקון התשנ"ח)

אזרח ותיק הזכאי להנחה לפי חוק זה, ובאותו ענין שבתחומי ההנחות זכאי גם להנחה לפי כל דין או הסכם אחר, יהיה זכאי להנחה בשיעור הגבוה מביניהן. בסעיף זה, "הנחה" - לרבות פטור מלא או חלקי מתשלום, הפחתה של מחיר או אגרה מוקטנת.

15.א. מידע לגבי זכויות והטבות

(תיקון התשע"א)

(א) בסעיף זה, "רשות ציבורית" - כל אחד מאלה:

- (1) משרד ממשלתי, לרבות יחידותיו ויחידות הסמך שלו;
- (2) עירייה או מועצה מקומית;
- (3) תאגיד שהוקם בחוק, המנוי בתוספת הראשונה;
- (4) חברה ממשלתית, חברה מעורבת וחברת בת ממשלתית כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, וגופים כאמור בסעיף 60 לחוק האמור, המנויים בתוספת השנייה;
- (5) הסוכנות היהודית לארץ ישראל;

מידע

לגבי

זכויות

והטבות

(תיקון התשע"א)

(6) קופת חולים כהגדרתה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;

(7) גוף אחר, שהוא גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב],

שקבע השר, בצו, בהתייעצות עם השר הנוגע בדבר ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

(ב) רשות ציבורית תמסור למשרד בכתב, עד 31 באוגוסט בכל שנה, תמצית של כל זכות או הטבה לפי דין או הסכם, שנותנת אותה רשות ציבורית לאזרחים ותיקים ושל התנאים לקבלת הזכות או ההטבה, נכון ליום 1 ביולי של אותה שנה, בשל הגיעם לגיל הקובע או לגיל מאוחר יותר; המידע שיימסר למשרד לפי סעיף קטן זה יהיה מידע כללי, המתייחס לכלל ציבור הזכאים, ויכלול גם פרטים בדבר האפשרות של הציבור לקבל מידע נוסף לגבי הזכות או ההטבה.

(ג) השר, בהסכמת שר האוצר ושר המשפטים, בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יתקין תקנות לעניין אופן יידוע האזרחים הוותיקים על ידי המשרד בדבר המידע שנמסר למשרד כאמור בסעיף קטן (ב); בסעיף קטן זה, "מידע" - למעט מידע שנמסר לפי סעיף קטן (ב) בדבר אי-מתן זכות או הטבה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (ג), רשאי השר לקבוע בדרך האמורה באותו סעיף קטן, כי במקרים חריגים, יידוע האזרחים הוותיקים בדבר מידע שנמסר למשרד כאמור בסעיף קטן (ב), יבוצע בידי הרשות הציבורית הנוגעת לעניין, באופן שיקבע; תקנות לפי סעיף קטן זה טעונות גם הסכמה של השר שאותה רשות ציבורית פועלת בתחום סמכותו.

15ב. פרסום הודעה בדבר הנחה בדמי כניסה או בדמי נסיעה במקום הנראה לעין הציבור

(תיקון התשע"א)

בלי לגרוע מהוראות סעיף 15א, רשות ציבורית כהגדרתה בסעיף האמור, שנותנת זכות או הטבה כאמור בסעיף 15א(ב) שהיא הנחה בתשלום דמי כניסה או דמי נסיעה, תפרסם הודעה על ההנחה במקום הנראה לעין הציבור; השר שהרשות הציבורית פועלת בתחום סמכותו, בהתייעצות עם השר, יקבע הוראות בדבר פרסום הודעה על ההנחה האמורה, במקום הנראה לעין הציבור.

16. זכויות שלא לפי חוק זה

(תיקון התשנ"ח)

בכפוף להוראות סעיף 15, אין בחוק זה כדי לפגוע בכל זכות או הטבה הניתנות לאזרח ותיק על פי כל דין או הסכם.

16א. השתתפות בפעילות מטעם המשרד

(תיקון התשע"ו)

(א) השר רשאי להורות כי לא ישתתף אדם בפעילות כמפורט בתוספת השלישית, מטעם המשרד, אם הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השר, להשתתף בפעילות כאמור.

(ב) השר רשאי, בצו, בהתייעצות עם שר המשפטים, לשנות את התוספת השלישית, ובלבד שלא יוסיף פעילות לתוספת האמורה אלא אם כן סבר כי בשל אופייה של הפעילות ראוי להביא בחשבון את עברו הפלילי של אדם הנוטל בה חלק, לשם שמירה על שלומם וביטחונם של אזרחים ותיקים או של קטינים; לעניין זה, "קטין" - כהגדרתו בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

17. ביצוע ותקנות

(תיקון התשנ"ו)

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

(תיקון התשנ"ח)

תקנות לפי סעיף 12 יוגשו לאישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת תוך 30 ימים מיום פרסומו של חוק זה.

תוספת ראשונה

(פסקה (3) להגדרה "רשות ציבורית" שבסעיף 15א(א))

- (1) בית דוד בן-גוריון, כמשמעותו בחוק דוד בן-גוריון, התשל"ז-1976;
- (2) יד ושם, כמשמעותה בחוק זכרון השואה והגבורה - יד ושם, התשי"ג-1953;
- (3) יד יצחק בן-צבי, כמשמעותה בחוק יד יצחק בן-צבי, התשכ"ט-1969;
- (4) לשכת עורכי הדין, כמשמעותה בחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א-1961;
- (5) המוסד לביטוח לאומי, כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995;
- (6) מרכז להנצחת זכרו של יצחק רבין, כמשמעותו בחוק המרכז להנצחת זכרו של יצחק רבין, התשנ"ז-1997;
- (7) מרכז להנצחת זכרו של מנחם בגין, ולחקר המאבק הציני לעצמאות ישראל, כמשמעותו בחוק להנצחת זכרו של מנחם בגין, התשנ"ח-1998;
- (8) (בוטל);
- (9) הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים, כמשמעותה בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998;

תוספת שנייה

(פסקה (4) להגדרה "רשות ציבורית" שבסעיף 15א(א))

- (1) ח.ל.ד. חברה ממשלתית עירונית לשיקום דיור ופיתוח בע"מ;
- (2) חברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי בע"מ;
- (3) חלמיש חברה ממשלתית עירונית לדיור, לשיקום ולהתחדשות שכונות בת"א יפו בע"מ;
- (4) עמידר החברה הלאומית לשיכון בישראל בע"מ;
- (5) שקמונה חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בחיפה בע"מ;
- (6) חברת החשמל לישראל בע"מ;
- (7) רכבת ישראל בע"מ;
- (8) החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ;
- (9) הקרן למורשת הכותל המערבי;
- (10) פיתוח מזרח ירושלים בע"מ;
- (11) בית התפוצות בע"מ;
- (12) מוזאון ישראל.

תוספת שלישית

(סעיף 16א)

- (1) השתתפות בכיתת לימוד לאזרחים ותיקים במוסד חינוך, במהלך שעות הלימודים באותו מוסד; לעניין זה, "מוסד חינוך" - כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949.
- (2) פעילות, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, בביתו של אזרח ותיק, ובלבד שהשר סבר כי בשל אופייה של הפעילות ראוי להביא בחשבון את עברו הפלילי של אדם הנוטל בה חלק, לרבות האזרח הוותיק, לשם שמירה על שלומם וביטחונם של

אזרחים ותיקים או של קטינים הנוטלים חלק באותה פעילות.

תוספת רביעית

(סעיף 13ב(א))

מקום ציבורי

- (1) בית דואר, בנק;
- (2) בית קולנוע, תאטרון, אולם מופעים, אצטדיון;
- (3) גלריה, מוזאון, ספרייה;
- (4) מקום במיתקן תחבורתי, המשמש למכירת כרטיסים לנסיעה בתחבורה ציבורית; לעניין זה, "מיתקן תחבורתי" - כהגדרתו בפקודת התעבורה;
- (5) אתר הנצחה, אתר לאומי, אתר עתיקות, גן לאומי ושמורת טבע - כהגדרתם בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998;
- (6) חנות גדולה כהגדרתה בחוק קידום התחרות בענפי המזון והפארם, התשע"ד-2014.

חיים הרצוג

יצחק שמיר

נשיא המדינה

ראש הממשלה

-
- [1]. ס"ח 1295, התש"ן (28.12.1989), עמ' 26.
- תיקונים: ס"ח 1561, התשנ"ו (15.2.1996), עמ' 76;
- ס"ח 1607, התשנ"ז (7.1.1997), עמ' 43;
- ס"ח 1647, התשנ"ח (21.1.1998), עמ' 104;
- ס"ח 1772, התשס"א (10.1.2001), עמ' 119 (מועד תחילת התיקון נדחה ליום 1.1.02 בס"ח התשס"א, עמ' 241, וליום 1.1.05 בס"ח התשס"ב, עמ' 167);
- ס"ח 1919, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 58;
- ס"ח 1920, התשס"ד (18.1.2004), עמ' 129 [התשס"ד (מס' 2)];
- ס"ח 2203, התשס"ט (23.7.2009), עמ' 173. הצ"ח - ממשלה 436, התשס"ט, עמ' 348;
- ס"ח 2220, התש"ע (31.12.2009), עמ' 297. הצ"ח - כנסת 289, התש"ע, עמ' 42;
- ס"ח 2250, התש"ע (22.7.2010), עמ' 589 [התש"ע (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 520, התש"ע, עמ' 1176;
- ס"ח 2256, התש"ע (29.7.2010), עמ' 654 [התש"ע (מס' 3)]. הצ"ח - כנסת 316, התש"ע, עמ' 148;
- ס"ח 2285, התשע"א (28.3.2011), עמ' 666. הצ"ח - ממשלה 554, התשע"א, עמ' 340;
- ס"ח 2471, התשע"ד (11.8.2014), עמ' 814. הצ"ח - ממשלה 869, התשע"ד, עמ' 706;
- ס"ח 2537, התשע"ו (17.3.2016), עמ' 624. הצ"ח - ממשלה 921, התשע"ה, עמ' 610;
- ס"ח 2606, התשע"ז (27.2.2017), עמ' 427. הצ"ח - ממשלה 1046, התשע"ו, עמ' 1052;
- ס"ח 2618, התשע"ז (28.3.2017), עמ' 516 [התשע"ז (מס' 2)]. הצ"ח - ממשלה 1059, התשע"ו, עמ' 1142;
- ס"ח 2933, התשפ"ב (18.11.2021), עמ' 257. הצ"ח - ממשלה 1443, התשפ"א, עמ' 840;
- ס"ח 2961, התשפ"ב (2.3.2022), עמ' 750. הצ"ח - ממשלה 1485, התשפ"ב, עמ' 376;
- ס"ח 3236, התשפ"ד (4.7.2024), עמ' 1037. הצ"ח - כנסת 992, התשפ"ד, עמ' 46.

[2]. רשות מקומית תמנה יועץ לענייני אזרחים ותיקים לא יאוחר מיום 22.9.10 [סעיף 4 לתיקון התש"ע (מס' 2)].

[3]. סמכות שר החינוך הועברה לשר המדע, התרבות והספורט (י"פ 4820, התש"ס, עמ' 1088).

//